

بررسی نکات مالیاتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰

با نگاهی به جدول شماره ۲ (خلاصه درآمد و هزینه های دولت) در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کسری بودجه ۳۱۹ هزار میلیارد تومانی به چشم می خورد یعنی حدود ۲۰۰٪ افزایش نسبت به سال جاری (سال ۱۳۹۹). بودجه ای که در آن ۳۱۷ هزار میلیارد تومن درآمد و ۶۳۷ هزار میلیارد تومن هزینه پیش بینی شده است.

با وجود اینکه درآمد ۳۱۷ هزار میلیارد تومانی پیش بینی شده برای سال ۱۴۰۰ در مقام مقایسه با سال جاری (سال ۱۳۹۹) حدود ۲۱,۶۶٪ رشد داشته اما هزینه های دولت نیز رشدی حدود ۷۳,۴۶٪ را نشان می دهد آن هم در زمانی که وضعیت فروش نفت و تحریم های موجود بخش عمده ای از اقتصاد کشور را تحت تاثیر قرار داده است.

اینکه دلیل این حجم از هزینه و کسری بودجه در قیاس با سال قبل به چه دلیلی بوده باید کارشناسان اقتصادی در این خصوص نظر دهند ولی چیزی که ما به آن خواهیم پرداخت بخش درآمدی دولت در این لایحه می باشد. اینکه تفکیک بندی منابع درآمدی دولت چگونه است .

با نگاهی به جدول شماره ۱ (خلاصه بودجه کل کشور) که در زیر مشخص شده جمع منابع ورودی و جمع مخارج مصرفی لایحه بودجه را در مقام قیاس با بودجه دو سال قبل مشاهده می کنیم .

ارقام به میلیون ریال

جدول شماره ۱- خلاصه بودجه کل کشور از سال ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰

مصارف				منابع			
سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	سال ۱۴۰۰	شرح	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	سال ۱۴۰۰	شرح
۲,۲۰۶,۹۰۹,۰۴۱	۳,۶۷۲,۳۱۹,۲۴۹	۶,۳۷۰,۱۱۶,۵۸۹	هزینه ها	۲,۰۸۶,۷۵۵,۰۰۰	۲,۶۱۰,۵۲۳,۰۶۶	۳,۱۷۵,۹۵۷,۹۴۱	درآمدها
۶۲۰,۱۹۸,۵۶۷	۷۰۳,۶۴۸,۸۱۷	۱,۰۴۰,۳۱۰,۹۳۹	تملك دارایی های سرمایه ای	۱,۴۸۰,۳۲۲,۰۰۰	۹۸۸,۴۴۵,۰۰۰	۲,۲۵۲,۷۲۰,۰۰۰	وافتاری دارایی های سرمایه ای
۲۵۰,۰۲۹,۳۹۳	۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۲,۰۰۰,۰۰۰	تملك دارایی های مالی	۵۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۴۷,۰۰۰,۰۰۰	۲,۹۸۴,۷۴۹,۵۸۶	وافتاری دارایی های مالی
۴,۰۷۷,۱۳۷,۰۰۰	۴,۸۴۵,۹۶۸,۰۶۶	۸,۴۱۳,۴۲۷,۵۲۸	جمع مصارف عمومی دولت	۴,۰۷۷,۱۳۷,۰۰۰	۴,۸۴۵,۹۶۸,۰۶۶	۸,۴۱۳,۴۲۷,۵۲۸	جمع منابع عمومی دولت
۷۰۹,۱۲۶,۸۲۷	۷۹۲,۳۲۴,۹۸۳	۸۸۴,۷۸۹,۶۴۹	از محل درآمدهای اختصاصی دولت	۷۰۹,۱۲۶,۸۲۷	۷۹۲,۳۲۴,۹۸۳	۸۸۴,۷۸۹,۶۴۹	درآمدهای اختصاصی
۴,۷۸۶,۲۶۳,۸۲۸	۵,۶۳۸,۲۹۳,۰۴۹	۹,۲۹۸,۲۱۷,۱۷۷	مصارف بودجه عمومی دولت	۴,۷۸۶,۲۶۳,۸۲۸	۵,۶۳۸,۲۹۳,۰۴۹	۹,۲۹۸,۲۱۷,۱۷۷	منابع بوجه عمومی دولت
۱۲,۷۴۷,۵۴۵,۴۷۵	۱۴,۸۳۹,۴۵۷,۶۸۹	۱۵,۶۱۹,۵۷۰,۴۶۲	مصارف شرکتهای دولتی ، موسسات انتفاعی وابسته به دولت و بانکها	۱۲,۷۴۷,۵۴۵,۴۷۵	۱۴,۸۳۹,۴۵۷,۶۸۹	۱۵,۶۱۹,۵۷۰,۴۶۲	منابع شرکتهای دولتی ، موسسات انتفاعی وابسته به دولت و بانکها
۱۷,۵۳۳,۸۰۹,۳۰۳	۲۰,۴۷۷,۷۵۰,۷۳۸	۲۴,۹۱۷,۷۸۷,۶۳۹	جمع	۱۷,۵۳۳,۸۰۹,۳۰۳	۲۰,۴۷۷,۷۵۰,۷۳۸	۲۴,۹۱۷,۷۸۷,۶۳۹	جمع
۵۰۱,۴۷۷,۰۳۳	۵۹۰,۳۷۹,۸۲۸	۵۶۰,۷۰۸,۶۵۳	کسر می شود ارقامی که دوبار منظور شده است	۵۰۱,۴۷۷,۰۳۳	۵۹۰,۳۷۹,۸۲۸	۵۶۰,۷۰۸,۶۵۳	کسر می شود ارقامی که دوبار منظور شده است
۱۷,۰۳۲,۳۳۲,۲۷۰	۱۹,۸۸۷,۳۷۰,۹۱۰	۲۴,۳۵۷,۰۷۸,۹۸۶	مصارف بودجه کل کشور در سال	۱۷,۰۳۲,۳۳۲,۲۷۰	۱۹,۸۸۷,۳۷۰,۹۱۰	۲۴,۳۵۷,۰۷۸,۹۸۶	منابع بودجه کل کشور در سال

بدینست که بدانیم درآمدهای پیش بینی شده در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ که رقمی حدود ۳۱۷ هزار میلیارد تومان را تشکیل داده از ۶ بخش تشکیل شده که این ۶ بخش به همراه پیش بینی سهمی که در تامین منابع درآمدی دارنده ترتیب ذیل است :

مبالغ به میلیون ریال

درآمدها	مبالغ به میلیون ریال
بخش اول : درآمدهای مالیاتی	۳,۱۷۵,۹۵۷,۹۴۱
بخش دوم : درآمدهای ناشی از کمک های اجتماعی	۲,۴۷۹,۴۵۰,۰۰۰
بخش سوم : درآمدهای حاصل از مالکیت دولت	۰
بخش چهارم : درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات	۳۱۱,۰۷۷,۸۸۲
بخش پنجم : درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات	۱۴۵,۵۷۸,۷۵۰
بخش ششم : درآمدهای متفرقه	۸۳,۲۲۰,۰۰۰
	۱۵۶,۶۳۱,۳۰۹

نکته حائز اهمیت سهم درآمدهای مالیاتی نسبت به کل پیش بینی درآمدهای دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۰ می باشد که سهمی حدود ۷۸٪ را به خود اختصاص داده یعنی مبلغی حدود ۲۴۷ هزار میلیارد تومان که که این مبلغ نسبت به مبلغ مشابه سال جاری (سال ۱۳۹۹) افزایش ۲۷,۱۵٪ را نشان میدهد.

پس باید بدانیم که در سال ۱۴۰۰ دولت برای تامین منابع مالیاتی خودش برنامه های مفصلی را پیش بینی کرده بنابراین فعالین اقتصادی نیز باید با اشراف کامل به این موضوع سیاست های مالی خود را برنامه ریزی کنند.

اما اینکه در حالت کلی بخواهیم در مورد درآمدهای مالیاتی صحبت کنیم و بدون دانستن جزئیات آن و صرفا بر اساس کلیات ، برنامه ریزی و سیاست گذاری های سال مالی بعد خود را انجام دهیم منطقا می تواند همراه با ایرادات اساسی باشد لذا باید نسبت به جزئیات این افزایش درآمدهای مالیاتی اشراف بیشتری داشته باشیم.

گفتیم که درآمدهای مالیاتی پیش بینی شده در بودجه سال ۱۴۰۰ مبلغی حدود ۲۴۷ هزار میلیارد تومان می باشد که این بخش از درآمدهای دولت شامل ۵ بند به شرح و مبالغ زیر می باشد :

عنوان درآمد مالیاتی / مبلغ به میلیون ریال / درصد نسبت به کل

❖ بند اول : درآمدهای مالیاتی اشخاص حقوقی	۵۸۷,۱۰۶,۳۵۶	۲۳,۶۸٪
❖ بند دوم : مالیات بر درآمدها	۴۸۶,۴۶۸,۸۷۵	۱۹,۶۲٪
❖ بند سوم : مالیات بر ثروت	۲۳۵,۸۶۹,۹۳۴	۹,۵۱٪
❖ بند چهارم : مالیات بر واردات	۲۴۹,۴۵۰,۰۰۰	۹,۲۵٪
❖ بند پنجم : مالیات بر کالا و خدمات	۹۴۰,۵۵۴,۸۳۵	۳۷,۹۲٪
جمع کل	۲,۴۷۸,۴۵۰,۰۰۰	۱۰۰٪

دولت در لایحه بودجه خود کاملاً شفاف پایه های مالیاتی جدیدی را در بخش مالیات بر ثروت پیش بینی کرده که این پایه های جدید مالیاتی عبارتند از :

۱- مالیات بر واحدهای مسکونی گران قیمت

۲- مالیات بر انواع خودروهای گران قیمت

۳- مالیات بر واحدهای مسکونی خالی

این بدین معنی است که دولت با جدیت تمرکز اقتصاد کشور و تامین درآمد های بودجه را از فروش نفت به سمت درآمدهای مالیاتی سوق داده است.

اما اینکه کدام قسمت های مالیاتی در بودجه سال ۱۴۰۰ نسبت به سال جاری (سال ۱۳۹۹) بیشترین تغییر را داشته هم بخشی جالب دیگه ای از بودجه است که عبارتند از :

درصد افزایش نسبت به سال ۹۹

عنوان مالیاتی

٪۰,۷۸

❖ مالیات بر ارزش افزوده

٪۷۲,۹۱

❖ مالیات نقل و انتقال املاک

٪۴۶,۴۲

❖ مالیات نقل و انتقال سرقفلی

٪۴۳,۴۸

❖ مالیات ارث

٪۵۵,۷۸

❖ مالیات مستغلات

٪۸,۲۲

❖ مالیات مشاغل

٪۶۸,۸۸

❖ مالیات حقوق بخش خصوصی

٪۴۶,۳۴

❖ مالیات در آمد اشخاص حقوقی خصوصی

٪۱۰۰

❖ مالیات بر واحدهای مسکونی گران قیمت

٪۱۰۰

❖ مالیات بر خودروهای گران قیمت

٪۱۰۰

❖ مالیات بر واحد های مسکونی خالی

در مجموع می توانیم بگوئیم که ۷ قسمت از مجموع اجزاء تامین کننده درآمد مالیاتی دولت که در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ پیش بینی کرده بیشترین سهم را در برنامه های دولت دارد که باید به دقت به آنها توجه لازم را نمود.

بیشترین سهم بخش های مختلف مالیات در تامین درآمدهای مالیاتی بودجه سال ۱۴۰۰

عنوان مالیات	مبلغ به میلیون ریال	درصد تامین درآمد مالیاتی
❖ مالیات بر ارزش افزوده	۶۶۲,۲۵۰,۶۰۰	٪۲۶,۷۱
❖ مالیات درآمد اشخاص حقوقی خصوصی	۴۵۶,۰۵۶,۳۵۶	٪۱۸,۳۹
❖ مالیات مشاغل	۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰	٪۶,۴۵
❖ مالیات حقوق کارکنان بخش عمومی	۱۵۸,۸۶۸,۸۷۵	٪۶,۴۱
❖ حقوق ورودی کالا	۱۴۵,۰۰۰,۰۰۰	٪۵,۸۵
❖ مالیات حقوق کارکنان بخش خصوصی	۱۴۰,۵۰۰,۰۰۰	٪۵,۶۷
❖ مالیات نقل و انتقال سهام	۱۴۰,۲۲۴,۰۴۰	٪۵,۶۶

چکیده :

با بررسی خلاصه بودجه کل کشور در سال ۱۴۰۰ مشخص می شود که همچنان کسری بودجه جزء لاینفک بودجه سال ۱۴۰۰ همانند سنات گذشته است با این تفاوت که علیرغم پیش بینی افزایش حدود ۲۱٪ درآمد هزینه های دولت نیز حدود ۷۳٪ افزایش را شامل می شود. پیش بینی سهم درآمدهای دولت حدود ۳۱۷ هزار میلیارد تومان می باشد که حدود ۲۴۷ هزار میلیارد تومان آن از بخش درآمدهای مالیاتی تامین می شود که تقریباً ۷۸٪ کل درآمدهای پیش بینی شده دولت را تشکیل می دهد. درآمدهای مالیاتی در بودجه سال ۱۴۰۰ نسبت به سال جاری (سال ۱۳۹۹) حدود ۲۷٪ رشد دارد ضمن اینکه دولت در لایحه بودجه خود در بخش درآمد مالیاتی بیشتر بر ۷ قسمت ارزش افزوده - درآمد اشخاص حقوقی خصوصی - مشاغل - حقوق کارکنان - حقوق ورودی کالا و نقل و انتقال سهام تمرکز دارد. همچنین تمایل دولت به اخذ مالیات را می توان در تعریف ۳ پایه مالیاتی جدید ذکر شده در لایحه بودجه به وضوح دید.

لذا توجه به تغییرات ایجاد شده بیانگر نیازمندی پیش از پیش شرکتها برای تدوین ، برنامه ریزی ، طراحی و اجرای سیاستهای مالی مالیاتی نمایان می باشد. *لطفاً قبل از هر اقدامی مشاوره کنید.*

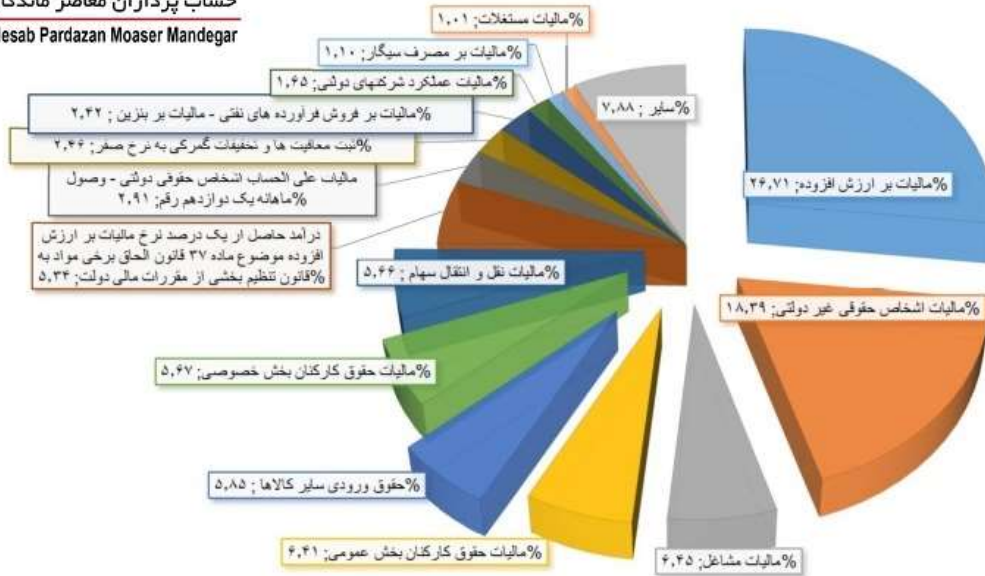
با احترام - محمد احمدی

مسئول موسسه حساب پردازان معاصر ماندگار

سهم هربخش از قسمتهای تامین کننده مالیات در بودجه سال ۱۴۰۰

حساب پردازان معاصر ماندگار
Hesab Pardazan Moaser Mandegar

با توجه به بخش های مختلف مالیاتی در بودجه ، ۷ بخش آن بیشترین سهم را در تامین درآمدهای مالیاتی به عهده دارند که عبارتند از: ارزش افزوده ۲۶,۷۱٪ - مالیات اشخاص حقوقی غیر دولتی (خصوصی) ۱۸,۳۹٪ - مالیات مشاغل ۶,۴۵٪ - مالیات حقوق کارکنان بخش عمومی ۵,۶۷٪ - مالیات حقوق ورودی کالا ۵,۸۵٪ - مالیات حقوق بخش خصوصی ۵,۶۷٪ - مالیات نقل و انتقال سهام ۵,۴۶٪

حساب پردازان معاصر ماندگار

Hesab Pardazan Moaser Mandegar

ارقام به میلیون ریال

جدول شماره ۲ - خلاصه درآمدها و هزینه های دولت در سال های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۰

شرح	سال ۱۴۰۰	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸
درآمدها	۳,۱۷۵,۹۵۷,۹۴۱	۲,۶۱۰,۵۲۳,۰۶۶	۲,۰۸۶,۷۵۵,۰۰۰
بخش اول: درآمدهای مالیاتی	۲,۴۷۹,۴۵۰,۰۰۰	۱,۹۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۵۳۵,۷۴۶,۰۰۱
بخش دوم: درآمدهای ناشی از کمکهای اجتماعی	۰	۰	۰
بخش سوم: درآمدهای حاصل از مالکیت دولت	۳۱۱,۰۷۷,۸۸۲	۳۰۵,۰۸۶,۴۵۱	۲۵۲,۶۰۵,۵۰۰
بخش چهارم: درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات	۱۴۵,۵۷۸,۷۵۰	۱۱۲,۷۴۹,۵۰۶	۹۷,۶۷۵,۸۷۰
بخش پنجم: درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات	۸۳,۲۲۰,۰۰۰	۵۶,۴۵۶,۰۰۰	۵۰,۲۷۶,۰۰۰
بخش ششم: درآمدهای متفرقه	۱۵۶,۶۳۱,۳۰۹	۱۸۶,۲۳۱,۱۰۳	۱۵۰,۴۵۱,۶۲۹
هزینه ها	۶,۳۷۰,۱۱۶,۵۸۹	۳,۶۷۲,۳۱۹,۲۴۹	۳,۲۰۶,۹۰۹,۰۴۱
فصل اول - جبران خدمت کارکنان	۲,۰۸۶,۲۷۹,۰۷۰	۱,۱۳۴,۳۶۶,۲۸۲	۹۵۲,۲۸۸,۱۸۸
فصل دوم - استفاده از کالا و خدمات	۴۸۵,۶۵۶,۰۲۲	۲۶۲,۷۷۸,۳۳۷	۲۳۲,۷۵۷,۳۷۶
فصل سوم - هزینه های اموال و دارایی	۶۸,۰۷۱	۸۲,۱۰۴	۱۹۰,۶۲۹
فصل چهارم - یارانه	۴۷,۲۷۲,۷۹۹	۳۱۰,۶۳,۸۴۴	۱۱۶,۳۷۴,۰۶۱
فصل پنجم - کمک های بلا عوض	۱۰۷,۵۷۴,۳۱۲	۶۰,۳۴۳,۴۶۹	۶۴,۷۰۲,۶۶۱
فصل ششم - رفاه اجتماعی	۱,۸۹۱,۸۸۴,۴۶۹	۱,۳۰۶,۴۰۱,۰۸۷	۱,۲۲۵,۸۶۷,۰۱۶
فصل هفتم - سایر هزینه ها	۱,۷۵۱,۳۸۱,۸۴۶	۸۷۷,۲۸۴,۱۲۵	۶۱۳,۷۲۹,۱۱۰
تراز عملیاتی	۳,۱۹۴,۱۵۸,۶۴۸-	۱,۰۶۱,۷۹۶,۱۸۳-	۱,۱۲۰,۱۵۲,۰۴۱-

حساب پردازان معاصر ماندگار

از مجموع ۳۱۷ هزار میلیارد تومان درآمد دولت در بودجه ۲۴۷ هزار میلیارد آن از بخش مالیات تامین می شود که این عدد حدود ۷۸٪ از کل درآمد بودجه می باشد

Hesab Pardazan Moaser Mandegar